

MSX

CLUB FRIESLAND-NOORD

NR. 7

20 APRIL 1995

In dit nummer o.a.:

- Verslag Tilburg
- Music Modes
- Salamander Als Tekenfilm
- MSX Kleding
- Beurskalender
- Column
- MDCM Aktie
- Enquete
- En nog veel meer!!!

VOORWOORD

Wegens omstandigheden heb ik mijn flat opgezegd, en woon dus weer bij m'n ouders op de Troelstraweg. Wilt u dus zo vriendelijk zijn om het adres B. Zweersstraat 12B niet meer te gebruiken? Bij voorbaat dank. Het enige juiste adres staat op pagina 3.

Dit clubblad is iets dunner als gewoonlijk, dit heeft verschillende oorzaken. Zo zijn we bezig met het voorbereiden van een diskmagazine, en mijn gezondheid laat de laatste tijd wat te wensen over. Verder zit ik ook nog midden in een verhuizing, dus echt veel tijd om dit clubblad te fabriceren was er helaas niet.

We hebben een enqueteformulier bijgevoegd, omdat we graag willen weten hoe u vindt dat we verder moeten in de toekomst. Onder alle inzenders van de enquete verloten we een JarreTenk en een SoepFiskje-disk.

De beurs in Tilburg was weer een fantastische happening, ik had het voor geen goud willen missen!

Mocht u trouwens relatief veel tikfouten in dit clubblad tegen komen, dan vraag ik uw begrip. Die fouten zijn compleet aan mij te wijten, het heeft een medische achtergrond waarmee ik u verder niet zal lastig vallen. U kunt zich er beter op voorbereiden dat in het volgende clubblad waarschijnlijk nog veel meer tikfouten zullen zitten. Ik vertik het namelijk om de functie van hoofd- en eindredakteur van het clubblad aan iemand anders over te dragen, simpelweg vanwege het feit dat ik mezelf op geen enkele andere manier nuttig kan maken binnen de club...

Wat de ontwikkelingen binnen de club betreft, alles loop op rolletjes. JarreTenk verkocht op Tilburg behoorlijk goed, en hopelijk zijn de recensies net zo lovend over JarreTenk als over SoepFiskje... Wijzelf vinden Soepfiskje t.o.v. JarreTenk "bagger" (citaat Jelle), dus dat zal wel goedkomen.

Op het moment dat ik dit voorwoord schrijf hebben we net te horen gekregen dat we de tekstroutine van de Golden Power Disc mogen hebben. Wanneer ons eerste diskmagazine, dat PD is, uit zal komen is nog niet precies bekend, de titel wordt in elk geval DISK. DISK wordt heel anders dan het clubblad, op DISK nemen we echt geen blad voor de mond, terwijl we ons in het clubblad toch enigszins genuanceerd proberen uit te drukken. Want geloof het of niet, zelfs in de column op pagina 14 is behoorlijk gestreept en wat vriendelijker herschreven...

Veel plezier op deze clubdag, en hopelijk tot op de volgende in oktober!

-- Klaas de Wind --

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord.....	2
Inhoudsopgave.....	3
Adressen.....	3
MCCM 75.....	4
MCCM Aktie.....	5
Tilburg 1995.....	6
Kort Nieuws.....	7
Music Modes.....	8
MSX Kleding.....	9
Anime: Salamander deel 1 t/m 3.....	10
R.O.M. #1.....	11
2 Diskroms In Een MSX.....	12
XSW Magazine 3.....	13
Beurskalender.....	13
Column: Die Pet Past Ons Allemaal!.....	14
Advertentie Jostel.....	15
Advertenties.....	16
Colofon.....	16
Bijlagen: Enqueteformulier, MCCM Briefkaart	

ADRESSEN

Algemeen:
MSX-Club Friesland-Noord
Mr. P.J. Troelstraweg 180a
8919 AD Leeuwarden
Tel: 058-662533 (Klaas)

Public Domain:
M.C.F.N.-PD
Akasiahof 4
9051 SL Stiens
05109-4738 (Gerrit)

Software:
M.C.F.N. Software
Noordersingel 68
9251 BP Burgum
Tel: 05116-4830 (Jelle)

Anderhalve week na de beurs in Tilburg plofte de nieuwe MCCM op mijn deurmat. Het eerste wat me opviel was de krans om het getal 75 heen, maar het is een jubileum, inderdaad. En nu maar hopen dat ze de 100 halen, want ik heb daar helaas mijn twijfels over. Maar goed, laten we hopen dat ik er g1-gan-tisch naast zit! Een vrij gunstige ontwikkeling is de MSX2 emulator voor de PC, hier kom ik straks uitgebreid op terug. Een heleboel PC-ers hebben vroeger een MSX gehad, en op deze manier kunnen die personen misschien opnieuw in MSX interesse krijgen, want een hardware-investering hoeven ze niet te doen, alleen iemand kennen met een MSX2 (voor de ROMs, die niet bijgeleverd worden!?!), en de emulator aanschaffen.

Maar goed, wat staat er zoal in MCCM 75? Een greep uit de inhoud:

In Noorder baken gaat Jan v/d Meer wat dieper in op recursie. Frank weet een hele pagina te vullen met een artikel over een MSX notebook. Dit is een zeer geslaagd artikel, als je weet dat dit "notebook" een notitieblokje is, en geen portable! Gelukkig ben ik er niet ingetuind, want onze club weet ik alleen dat Hanno dacht dat het merk van de notebook Yamaha was...

Alex Wulms gaat verder met de reeks over de MSX turbo R, en in de Maiskoek vinden we weer het algemene computernieuws en de bladenrecensies. Dan volgt een artikel over het nabewerken van digitalisaties, waarbij (helaas!) de Sony digitizer voor MSX2+ niet wordt behandeld. Dan volgen enkele recensies, en de inhoud van het diskabbonement. Bert Daemen bespreekt weer enkele diskmagazines, en hij laat duidelijk merken hoe hij aan lege diskjes komt. Bert is dus typisch zo'n figuur die als 'ie op vakantie gaat alle levensmiddelen in Nederland koopt "omdat dat goedkoper is". Als hij lege disks nodig heeft, formateert hij gewoon wat recensiemateriaal (lees: diskmagazines). Bert komt zeker uit Zeeland, want "ons bent zuinig" en "geen cent teveel voor lege disks hoor!".

In clipboard recenseert John van Poelgeest weer de nieuwe muziekdisks, daarna volgt de postrubriek. Vervolgens een uitgebreid artikel over een handscanner voor MSX, en Herman Post gaat verder met de serie Pascal uitgediept. Dan volgt een 2 pagina's groot artikel over MSX4PC, de MSX2-emulator. Hier heb ik me rot aan zitten ergeren, de hypocrietheid straalt eraf! En weet u waarom? Zoals u misschien wel weet zijn ze bij MCCM vierkant tegen het kopieëren van software. In de lijst van programma's die werken met MSX4PC kom ik echter o.a. de volgende titels tegen: Deep Forest, Hydlide 2, King Kong 2, Metal Gear, Salamander. Moet ik nog verder gaan? Kan dhr. Druijff mij even uitleggen hoe je cartridges kun laten draaien op een softwarematige MSX2-emulator? Juist, de ILLEGALE kopietjes draaien op de emulator. En daar waren ze zo tegen! Blijkbaar mag het nu ineens wel, om maar zoveel mogelijk emulators te verkopen. Het doel heiligt de

middelen. En daar wordt ik nou KOTS- EN KOTSMISSELIJK van! Na het artikel over de emulator wordt de V9990 besproken, gevolgd door de column van Wammes, die het deze keer heeft over "Crommodore"-computers. In de art-gallery staan weer enkele mooie tekeningen, en na de art-gallery gaat Ron Holst vrolijk verder met het herkauwen van Dynamic Publisher. Dan volgt een artikel over Mous Master, het tekenprogramma voor SCREEN 12 dat op de B-disk van MOCM 74 stond. Dan volgt het altijd machtig interessante (GAAP!) BBS-wereld, gevolgd door een recensie van het programma Werkwoordspelling. Dan volgt een echt goed artikel over hybride programmeren. In de MEGA-Guide tips voor Psycho World, The Swiss Demo en het verhaal van Xak 2 (De opkomst van de rode maan). De lezersservice komt als laatste aan bod, als we de advertentie voor PC-Active en Modem Magazine niet meerekenen.

Conclusie: Ook deze keer is de MOCM goed gevuld met een grote verscheidenheid aan artikelen. Helaas worden er nog geen produkten is besproken die op de beurs in Tilburg uitgebracht zijn, maar dit komt omdat het blad al een week voor de beurs naar de drukker ging.

-- Klaas de Wind --

MOCM AKTIE

In dit clubblad zit, als het goed is, een gele briefkaart (mocht er in uw exemplaar niet een zitten, neemt u dan even contact op met ondergetekende). Met deze kaart kunt u een (disk)abonnement nemen op de MOCM. Er komen namelijk steeds minder leden, en dat is een nogal zorgwekkende ontwikkeling. Want als er te weinig abonnees zijn, dan zal de MOCM moeten stoppen. En ik weet niet of u het zich realiseert, maar als dat gebeurt is MSX dus echt DOOD! Want de MOCM is toch het enige echte MSX-blad, en als dat er niet meer is, dan kunnen we dus geen beursaankondigingen meer lezen, waardoor er op zo'n beurs minder bezoekers komen, weg beurs! Ook kunnen we dan geen recensies van MSX-produkten meer lezen. Wat je dan krijgt is dat men alleen nog maar contact heeft met MSX-ers in de buurt. Die worden ook steeds schaarser, want zodra ze een PC gekocht hebben schamen ze zich er op een of andere manier voor dat ze ooit een MSX gehad hebben. De echte fanatieke MSX-ers blijven dan wel contact met elkaar houden, maar de "gemiddelde" MSX-er kan in een behoorlijk MSX-isolement raken. Want ook wij van MCFN zijn gewoon een stelletje fanatieke MSX-ers, die echt geen clubdagen nodig hebben om elkaar op de hoogte te houden. Als er op clubdagen bijna geen mensen meer komen, dan kappen wij er ook mee. Doe uzelf een plezier, en neem een abonnement op de MOCM. Zo blijft u op de hoogte, en helpt u tegelijk het MSX-systeem levend te houden!

-- Klaas de Wind --

TILBURG 1995

Ja, we moesten (als Fries zijnde) weer eens vroeg uit de veren. Een paar mensen zouden de apparatuur per auto naar Tilburg brengen. De rest ging in de trein, omdat de auto's vol zaten en omdat een trein gewoon veel gezelliger is. Om half zeven werd ik opgehaald door Raymond en samen moesten we nog 7 kilometer fietsen naar het station in Veenwouden. Wouter was er al en Ivor kwam aanlopen (hij woont op loopafstand van het station). Om een paar minuten voor zeven vertrok de trein, in Leeuwarden stapten we over op de trein naar Zwolle.

In de trein kwamen we nog wat andere MSXers tegen die ik al vast een JarreTenk probeerde aan te smeren. Er werden veen folders door onze coupé gegooid en overal waar het een beetje wilde, werd een folder opgehangen.

In Tilburg werd uitgestapt door een hoop mensen en iedereen ging rechtstreeks naar de pendelbus (Only for MSXers). Daar werden nog wat folders afgegeven en toen boemelden we richting Brehhorsthal.

Iedereen in de rij en wij maar lekker doorlopen. Snel naar de stand lopen en die rottas weg zetten. Er waren toen al een aantal JT's verkocht. De stand was dit keer beter opgebouwd dan toen we met SoepFiskje in Zandvoort stonden. Dit keer een hele stand alleen voor JarreTenk.

Ik had met ene Daniël Hemelrijk (van Big Fun Products) afgesproken dat hij me, ter kennismaking, even zou laten schrikken. Dat gebeurde dus ook. Ineens liep er iemand op me af en duwde me een club mensen in..... Dus dat is nou Daniël.

Tijdens m'n rondje liep ik langs (bijna) alle stands en keek over de menigte heen wat daar zoal verkocht werd. Ik heb bij Emphasys/Overflow! een Coverflow gekocht, bij Compjoetania kocht ik een Cybersound. Bij the Fuzz werd ik de trotse bezitter van Muzax III, Oasis verschafte me (ja, nu nog 'ns) een patchdisk voor SD Snatcher. Bij MSX NBNO werd XSW-Magazine gekocht. Bij een stel spanjaarden kocht ik MB-Mania, een Tilburg-editie van FKD-FAN en Club Hnostar (dat bleek dus Spaans te zijn). Bij UMF werd een ROM gehaald en bij Big Fun haalde ik de eerste Dutch MSX Connection. Bij Rogo haalde ik m'n tweede FM-PAC. Bij Almelo smeerden ze me nog een First demo aan. Dingen die ik niet gekocht heb, maar wel de moeite van het noemen waard zijn, zijn:

- Compass, de assembler van Compjoetania
- de MoonSound
- de GFX9000
- het Sunrise Games abo
- een afstandbediening voor je MSX
- the Carbuncle Big Band van Hegega (de rippers)
- Future disk zoveel
- SRM #16
- MSX4PC, de MSX2 emulator van MCCM
- patches voor Dragon slayer 6 en YS 1
- en natuurlijk de nodige supplies

Er gebeurde genoeg grappigs om nog even op terug te komen.

Zo liep Klaas rond met een camera en een flitser. Hij zoomde eerst in op bepaalde figuren en daarna.... FLITS! Het resultaat was zeer lachwekkend. Naast de horeca-afdeling hing een papiertje van Oasis met de tekst "Te duur? Kom dan naar onze stand en ontvang een gratis blikje fris bij aankoop van een Patchdisk!"

We hadden een vriend van me meegenomen die de kassa in de gaten zou houden. Dat is nu het handige van zo'n PCer, die gaat toch geen rondjes lopen uit belangstelling. Die bleef mooi de hele dag JarreTenks verkopen. De grap was, dat hij de meeste vragen van de kopers ook nog wist te beantwoorden! Kijk, dat zijn nou de goeie PCers. Die weten zelfs wat een FM-PAC en een Music-module zijn. Waar deze PCer zich nog het meeste aan ergerde, was de vraag of JT ook met Music-Module werkte. Dan zei hij geïrriteerd: "Man, kijk dan toch. Er zit een Music-module in die computer, dat zegt toch genoeg?"

Ja, en dan zeg ik op mijn beurt: "Waar moet het heen met die MSXers?" Die PCer wist er nog bijna meer van dan de doorsnee beursbezoeker en dat steekt toch wel een beetje... Aan het einde van de beurs moesten wij, als openbaar vervoer-gebruikers, de tijd sterk in de gaten houden, want we wilden de laatste pendelbus niet missen. Gelukkig werd deze gehaald en begonnen we aan onze terugweg naar het hoge noorden. Ook de terugreis was weer een te gekke belevenis. Vooral wanneer Raymond weer met een meisje stond te praten. Dan begonnen Peter en ik de meest schunnige Friese woorden te lanceren en daar begreep die meid dan toch niks van. Een eindje verder zat een ex-Friezin een beetje te grinniken, want zei verstond alles wel en vond het wel grappig. Ik zou zeggen: Tot Zandvoort!!!

-- Jelle Jelsma --

KORT NIEUWS

- LEEUWARDEN: MSX-Club Friesland-Noord heeft versterking gekregen van 3 personen. Ivor Bosloper, Peter v/d Galiën en Hanno Kooyker. Ivor is een programmeur, Peter tekent graag (maar zit liever aan z'n vriendin te peuteren), en Hanno kan alleen maar King's VALLEY II velden maken. Hoezo, die jongen is er uit medelijden bijgehaald?
- OPEINDE: Het loopt storm met de 256K sample RAM uitbreidingen die Jeroen Haisma levert voor ongeveer vijftig gulden.
- TILBURG: Op de beurs in Tilburg heeft het team van MSX-Club Friesland-Noord zo'n 85 JarreTenk-disks en nog 15 ScepFiskje-disks verkocht!
- LEEUWARDEN: Er zijn plannen binnen de club om een 24-uurs BBS te beginnen. We zijn er echter nog niet helemaal uit hoe we dit precies gaan doen, maar we houden u op de hoogte.

MUSIC MODES IN SPELLEN

Vijftien music-modes van verschillende spellen. Hier komen de 15 (!) music modes!

Ys II: Start op met de DATADISK (Gamedisk) en houd <F3> ingedrukt.

Tetris MSX2: Start op met de <ESC> toets ingedrukt.

Aleste: Druk tijdens de demo tegelijk op <S>+<T>+<SPATIE>.

Feedback: Druk tijdens de demo tegelijk op <S>+<T>+<SPATIE>.

Aleste special: Druk tijdens het titel scherm 24 keer op een <CURSOR> toets.

Firehawk: Kies in het eerste menu voor "system" en in het tweede menu voor "music".

Runemaster II: Druk tijdens het titelscherm tegelijk op <F1>+<F2>.

Psycho world: Houd tijdens het opstarten de toetsen <B>+<G>+<M> ingedrukt.

The sword of legend Lenam: Start op met disk 'C'.

Teachers Terror: druk bij de leraren keuze op <CTRL> en tik daarna het password "ERWIN" in.

Aleste II: Start op met een gamedisk en houd de <SELECT> ingedrukt.

Fantasm Soldier II: Druk tijdens het titelscherm op <F5>.

Hydefos: Houd tijdens het opstarten de letters <B>+<G>+<M> ingedrukt.

Xak I: Druk tijdens het spel op <F4> en kies "BGM".

The Tower of Gazzel: Druk tijdens het spel op <F5>.

-- Jelle Jelsma --

En dan is er een HELE belangrijke music-mode die Jelle vrolijk vergeten is, en dat is die van Sold Snake! Die gaat als volgt:

Solid Snake: Steek een sigaret op (Roken brengt de gezondheid ernstige schade toe, k.b. 4.10.1994, Stb. 720.), en druk op <F4>. Kies dan frequentie 140.07 en daar gaat 'ie...

-- Klaas de Wind --

MSX-KLEDING

Enkele jaren geleden verkocht Genie MSX T-shirts en truien. De kwaliteit hiervan was, bij mijn Solid Snake en SD Snatcher shirts tenminste, abominabel slecht. Na 3x met de hand wassen was de hele afbeelding al hopeloos verbleekt. Nog een nadeel was dat alleen op de voorkant een heel klein Konami-logo stond, en op de achterkant de afbeelding. Heel handig, vooral als je een jas of los overhemd eroverheen hebt hangen...

Ik ben gek op T-shirts met leuke afbeeldingen, en het liefst loop ik in MSX-kleding. Die was er dus niet, met als gevolg dat ik nu een gigantische hoeveelheid hardrock-shirtjes heb. Daar ben ik mee gestopt, want sinds kort is er volop MSX-kleding verkrijgbaar!

Rob de Groot (RoGo) uit Ermelo liep in januari op een beurs van MSX-Club West Friesland in een trui van Aleste 2, en Gonnie (de Go in RoGo, de vrouw van Rob) had eenzelfde trui met daarop de afbeelding van Quarth. Ik met mijn zieke geest vroeg natuurlijk meteen hoe vaak die truien al gewassen waren. Wat bleek? Deze truien kun je prima uitwassen, omdat over de afbeelding heen een beschermende teflon-laag zit!

Ik ben nu de trotse bezitter van een 3-tal T-shirts (Snatcher, SD Snatcher en Solid Snake) en 2 truien (Snatcher en Solid Snake). Mijn exemplaren zijn dubbelzijdig, normaal gesproken is dit niet het geval. De truien en T-shirts die verkocht worden zijn allemaal alleen aan de voorkant bedrukt, i.v.m. de kosten (een dubbelzijdig bedrukt T-shirt kost al snel 10 tot 15 gulden meer dan een enkelzijdig exemplaar).

In principe is van elk MSX-programma een trui of shirt leverbaar. Mocht Rob namelijk een bepaald programma niet hebben, maar u wilt daar een trui van, dan kunt u gewoon met het programma naar Rob toegaan met het programma. Hij maakt dan een kopie van de doos, en laat die vervolgens op de trui drukken.

Al met al is dit een prima initiatief van Rob. Zo kun je als fanatieke MSX-er eindelijk eens een T-shirt aan met je favoriete spel erop. Misschien wordt het dan op MSX-beurzen ook eens wat gezelliger, want ik vind het nu wel erg uniform allemaal. Driekwart van alle MSX-ers op beurzen (en dan vooral standhouders) lopen in een shirt met de naam van een MSX-club of het overbekende "MSX of anders niks!" shirt van MK.

Voor meer info en bestellingen: R.K.W. de Groot
Heidelaan 3
3851 EX Ermelo
Tel: 03417-62928

-- Klaas de Wind --

ANIME: SALAMANDER

Van het spel "Salamander" (uitgebracht door Konami) zijn 3 anime's verschenen. De banden duren ongeveer een uur per deel, en zijn uitgegeven door Western Connection. Ze komen uit de Konami Video Collection, hopelijk worden er dus in de toekomst meer MSX-spellen "vertaald" naar anime. Neem alleen al (SD) Snatcher, het scenario is perfect, daar hoeft verder weinig meer aan te gebeuren. Of Metal Gear en Solid Snake. Breng er iets meer verhaal in en je hebt een topfilm! Als ze van een "simpel" schietspel als Salamander al 3 uren anime kunnen maken, dan moet het met Metal Gear en Snatcher helemaal lukken...

Maar nu terug naar Salamander. Gelukkig zijn de banden gewoon in het Japans, met Engelse ondertiteling. In enkele gevallen komt het voor dat door nasynchronisatie de hele film aan puin geholpen wordt, maar dat is bij Salamander gelukkig dus niet het geval. Het enige dat toegevoegd is is de ondertiteling.

De films hebben het "PG" (Parental Guidance) label. Dit is een door de Engelse filmkeuring gebruikte term om aan te duiden dat de film in principe voor alle leeftijden is, maar dat bepaalde scènes minder geschikt kunnen zijn voor jonge kinderen. Ik ben in de Engelse filmkeuring nog geen "lichtere" klasse dan PG tegengekomen, ik vermoed dat zelfs Disney-films een PG-aanduiding hebben. Want de vraag is natuurlijk altijd of een teer kinderzieltje het wel aankan als Sneeuwwitje van de giftige appel heeft gegeten... Gewoon "alle leeftijden" aanhouden dus.

Van het verhaal in het spel Salamander is in de films weinig meer terug te vinden, het verhaal is behoorlijk uitgebreid. In de films wordt gesproken over de "Gladius Space Force" (Japanners kennen geen verschil tussen de L en de R, vandaar), "Bacterian" i.p.v. "Bacterion", "Lotus" i.p.v. "Latis", en zo kan ik nog wel even doorgaan. Veel vijanden zijn wel herkenbaar, het is een aparte ervaring om nu op je gemak met een zak chips onderuitgezakt naar een bol met 2 tentakels te kunnen kijken, terwijl je in het spel altijd het zweet in je handen hebt staan bij een confrontatie met zo'n creatuur. Helaas zijn de piloten Zowie en Iggy in de film niet van de partij, ze zijn vervangen door 3 andere piloten (2 mannen en 1 vrouw, leve de emancipatie). De vliegtuigen waarin ze vliegen lijken ook niet op de "Hyper Space Fighters" uit het spel, maar hebben wel verdacht veel weg van het vliegtuig op de doos van Nemesis 3!

Voor de echte Konami-fan is deze serie een absolute must, hoewel het eerst toch even wennen is, Japans met Engelse ondertiteling. Deel 1 & 2 kosten f. 34,95 per deel, deel 3 f. 39,95. De banden zijn verkrijgbaar bij Gameword in Rotterdam, het telefoonnummer is 010-4369350.

-- Klaas de Wind --

READ ONLY MAGZINE #1

ROM begint met een scroller onderin beeld, ondersteund door muziek. In de scroller wordt het e.e.a. verteld over ROM. In het hoofdmenu kun je kiezen voor Magazine, Music, MSX-art, Install en Software. Waar ik me aan stoorde bij Install was dat ik wel MSX-music of MSX-audio kon kiezen, maar geen stereo. Dan maar audio over beide speakers. Na Magazine gekozen te hebben komen we in een leuk menu terecht.

Richard Stoffer (Jetsoft) heeft weer 'ns een tekeningetje afgestaan, even voor de duidelijkheid: we zijn dus nu in het menu. Hier is de mogelijkheid om te kiezen uit zaken als Redactie, Muziek, Magazines, Games, Software, Modem & BBS, Cursus, Diversen en Nieuws.

Bij Redactie krijg je de abo-info, colofon, voorwoord, wens van een MSXer en de handleiding van de textroutine. In het voorwoord vertellen ze dat 'ie er dan eindelijk is... ROM dus en dat dat niet allemaal van een leien dakje ging. Ook wordt er verteld dat ze nog medewerkers zoeken in de vorm van tekenaars, componisten en writers. Deze eerste uitgave van ROM is PD, maar de volgende niet meer.

Op software gebied willen ze een nieuwe versie van IMPROVE en GETDISK. MoonBlaster 1.5 moet maar 'ns komen, net als een nieuw BBS-programma. Qua hardware willen de heren ROM een andere CPU, ze denken aan de Z280 en de Z180. Ook willen ze een HD diskROM en een RS232 cartridge die gelijk of beter is dan de Philips. Leuk, maar komt het ooit zo ver?

Nee, dat PC-INERTIA PLAYER zit me niet lekker, daar zit een MSXer echt niet op te wachten! MBMENU2 wordt besproken, gevolgt door SoepFiskje (!), Traxplayer 1.0 en MB muzak 3. Veel (disk)magazine-recensies: MCOM 72 en 74, Sunrise picture disk 14 en 16, Sunrise magazine 16 en Futuredisk 19. Ook een oud MSX blad staat er tussen! Leuk, die nostalgie. Ze hebben het hier over MSX-Info no. 3, jaargang 2 (1986). Op games-gebied wordt alleen Eggbert besproken, en andere software-recensies zijn er ook bijna niet, alleen THE LAST DIMENSION wordt besproken. Bij de modemrubriek een artikel over Cacic 1.21 en NBBS. Bij de cursussen weer zo'n PC-stukje (jakkes!) en de handleiding van Formula.

Bij de diversen artikelen over een MSX turbo R op 40 MHz, 256K Sample-RAM (waaruit blijkt dat Jeroen Haisma met z'n 45 gulden echt HEEL goedkoop is!), VDPower, Viewgif en MSX4PC. Bij nieuws vinden we de beurskalender, een verhaal van een Japanner over ESE-SCSI, wat internet nieuws, de MSX-Mailing list (Internet), nieuwe SCSI-interface, twee verhaaltjes over Tilburg en dan nog World Wide Web met daarin weer Internet.

Conclusie: Hehe, eindelijk heb ik me door deze disk heen geworsteld en kan ik jullie vertellen dat ROM een goede toekomst tegemoet gaat. ROM #1 is een zeer goed begin. Goede graphics, leuke muziek en een zeer mooie replayer. Alleen de teksten zijn nog niet 100%. Ik maak er een aanrader van...

-- Jelle Jelsma --

TWEE DISKROMS IN EEN COMPUTER

"Wie heeft er nu twee diskROMs in z'n computer?" zult u misschien denken. Nou, ik dus! Waarom? Het is heel simpel.

Als je een SONY HB-F700P hebt die nog helemaal origineel is dan weet je dat je een supertrage diskROM bezit. Probleem? Nee. Op één van onze clubdagen kocht ik van Bas Kornalijslijper een snelle diskROM die Jeroen in mijn computer soldeerde.

De snelheid van dat EPROMmetje van West-Friesland (25 gulden) viel me behoorlijk tegen. Reden te meer om nogmaals bij Jeroen te kijken. De oplossing was om de diskROM van hem te dupliceren (met zo'n EPROM-programmer) en dat zou me dan f. 11,75 kosten. Dat is precies de prijs die ik voor een EPROM moest betalen. Bak hem er in en je hebt daar zowaar f. 25,- naast je computer liggen (die EPROM van Bas en co.)!

Het ging veel sneller, maar die EPROM was ook behoorlijk eigenwijs. Zo laat dat ding bij Japanese programma's de diskdrive door draaien en bepaalde programma's lopen spontaan vast. Die andere was langzaam (sneller dan een originele SONY ROM), maar zeer nauwkeurig.

Er zat dus maar één ding op: combineren. Jeroen opende mijn SONY weer en pulkte de diskrom uit z'n I.C. voetje. Hij plaatste de andere EPROM er bovenop en maakte er een schakeling tussen. Die schakelaar zit nu voor op m'n computer en wordt regelmatig gebruikt.

De één is van H.P.N. en de andere van M.C.W.F. Ik heb een lijst gemaakt van "tips":

- formatteren: Zet hem op M.C.W.F. want H.P.N. controleert niet op disk-errors (daardoor is hij dus ook eerder klaar).

- Japanse spellen: Zet hem op M.C.W.F. want H.P.N. laat de drive draaien (als je bv. XAK speelt, waar je uren achter kunt zitten, smelt je disk bijna en dat is minder prettig).

- overige: Zet hem op H.P.N. want die is stukken sneller. Kijk maar 'ns naar Trojka of laad maar 'ns een 256K sample.

Kortom, genoeg redenen om niet alleen maar de ene en ook niet alleen de andere in je computer te solderen cq. te laten solderen.

Conclusie: Laat Jeroen 'ns onder de kap van je computer kijken en hij prutst even en klaar is Clara: SUPER DISK BESTURING.

-- Jelle Jelsma --

XSW MAGAZINE 3

Er is een beetje vreemde ontwikkeling in MSX-land gaande. Maak je een blad op A5-formaat, dan is dat een "clubblad". Kom je echter op de proppen met een A4-blad, dan ziet ineens de halve MSX-wereld je aan voor een concurrent van de MOCM! Eén van die clubbladen die op A4-formaat verschijnen is XSW Magazine, het clubblad van MSX Club Noord-Brabant Noord-Oost (pfff!), oftewel MSX NBNO. Het blad wordt gemaakt op een PC (AAAARGH!), maar daardoor ziet het er allemaal wel erg mooi uit.

Het blad begint met een colofon en een inhoudsopgave. Na het voorwoord en een redactioneel stukje volgt een verslag van de MSX-beurs in Tilburg. Daarna volgt een werkelijk fantastisch artikel van 2 pagina's over het Konami-spel "The Snatcher", dit artikel is geschreven door een zekere Klaas de Wind. Daarna volgt een zeer verhelderend artikel over het Japanse PD-programma Multi-Mente, een soort Norton-Commander voor de MSX. MCD Magazine nr. 19 wordt besproken, evenals een oud MSX-blad genaamd "Graphix", en MOCM 74. Mari v/d Broek bespreekt "The Dragon Ball Demo", en komt tot de conclusie dat je als MSX turbo R gebruiker niet bepaald op zoiets zit te wachten. Dan volgen nog enkele bladenrecensies en een artikel over N.O.P. Demo's en een beurs in Oudenbosch. Frank Thijssen legt vervolgens uit hoe je meer kleuren op een MSX2 kunt krijgen. Daarna worden MOCM 75, R.O.M. 1 en MB Mania onder de loep genomen. In een artikel over de OPL4/Moonsound vindt Raymond Hoogerdijk dat het "een prachtig stukje hardware" is. Na nog enkele besprekingen van produkten die wat minder goed uit de verf komen (de schuld ligt bij de producent, niet bij XSW Magazine) en wat mededelingen volgt een preview van wat er in het volgende XSW Magazine aan bod komt. Wij van MCFN Wachten met spanning op de bespreking van JarreTenk!
Conclusie: Een goed gevuld blad met interessante artikelen, een abonnement is zeker aan te bevelen. Neem hiervoor contact op met Mari v/d Broek, tel. 04120-30653.

-- Klaas de Wind --

BEURSKALENDER

23-09-95: MSX-dag te Zandvoort

07-10-95: MSX-beurs MCFN te Leeuwarden (onder voorbehoud) <-

21-10-95: MSX-beurs te Almelo

Op al deze beurzen zal MCFN aanwezig zijn. De volgende MCFN-dag is onder voorbehoud vastgesteld op 7 oktober, u kunt het beste de lokale media begin oktober even in de gaten houden, want of het doorgaat is nog niet helemaal zeker.

COLUMN: DIE PET PAST ONS ALLEMAAL

Vorige maand reden mijn moeder en mijn zusje over de rondweg van Leeuwarden, in mijn ultrasonische sportwagen (zie de voorkant van dit clubblad). Op een gegeven moment kwamen er 2 motoragenten achter de auto rijden, en mijn moeder werd naar de kant van de weg gedirigeerd. Met veel vlagvertoon werd haar naar rij- en kentekenbewijs gevraagd, die ze (helaas voor Jut en Jul op hun motorfietsjes) bij zich had. Er werd even goed naar de auto gekeken, maar helaas: er mankeerde niets aan en hij was APK-gekeurd. Maar goed, die 2 geuniformeerde crossers moesten toch wat te zeuren hebben, en dus begonnen ze over mijn kentekenplaat. Die letter "M", die onder de kentekenplaat zit, was verwarrend en moest eraf.

Even voor alle duidelijkheid: De kentekenplaat is geel met zwarte letters. Mijn auto is donkerblauw, en de bewuste letter "M" is wit. Verwarrend? Nou sorry, maar volgens mij moet je dan wel erg kleurenblind en scheel zijn! Kun je nagaan wat voor personeel ze tegenwoordig rond hebben lopen bij de politie... Agenten zijn trouwens altijd met z'n tweeën. Weet u waarom dat is? Ik wist het eerst ook niet, maar ik heb nu een sterk vermoeden dat het is omdat de ene agent kan lezen, en de ander kan schrijven.

Erfin, mijn moeder vertelde de "zwaantjes" dat de auto van haar zoon was. Of ze maar even door wou geven dat die letter "M" verwijderd diende te worden. Ze heeft het me keurig doorgegeven, maar ik heb er mooi schijt aan! Wettelijk doe ik namelijk niets verkeerd, ik mag alles wat ik wil op mijn "vijfde deur" plaatsen, zolang de kentekenplaat maar zichtbaar blijft. Wat dat betreft heb ik mijn huiswerk goed gedaan, de politie kan beter iemand proberen te pakken die minder van de wet weet, ik weet namelijk precies wat ik wel en niet mag veranderen op/aan mijn auto. En zo'n letter is dus toegestaan.

Helaas voor ons MSX-ers zijn er blijkbaar geen agenten die een MSX thuis hebben staan. Mochten er al MSX-ers op onze clubdag komen die ook bij de politie werken, dan zijn ze van harte welkom. Ik wil geen personen beledigen, maar in mijn ogen zijn die 2 te ver gegaan! Zwaar over de roeie! En de enige fatsoenlijke "wraak" die ik kon nemen was d.m.v. dit artikel, en we zaten toch al met een kopijtekort (grapje). Nee, de politie is niet mijn beste vriend, maar daar hebben ze zelf voor gezorgd. Het is toch belachelijk dat ze een auto om zoiets aanhouden, terwijl er in de flat waar ik een poosje gewoond heb maandenlang in harddrugs gehandeld werd, en dat dat gewoon getolereerd werd door "de sterke arm"?

Advies van ondergetekende aan de politie: GA EENS ECHTE CRIMINELLEN OPPAKKEN I.P.V. LOPEN TE ZEIKEN OVER EEN LETTER ONDER EEN KENTEKENPLAAT!!!

-- Klaas de Wind --

P.S.: Een exemplaar van dit clubblad is opgestuurd naar het politiebureau in Leeuwarden.

Prijzlijst Multiple Sclerose -BBS

Multiple Sclerose BBS verkoopt MSX- en MSDOS software.

De opbrengst gaat naar de Stichting Vrienden M.S. Research en wordt besteed aan onderzoek naar de oorzaak van de ziekte Multiple Sclerose.

Hieronder volgt een lijst met de namen en prijzen van onze meest bekende programma's. Wilt U één of meer programma's in Uw bezit krijgen, maak dan het bedrag over op girorekening 2827142 van Jos de Boer in Warns.

Vermeld duidelijk om welk programma het gaat. En vergeet niet Uw naam EN adres te vermelden! Zonder die laatste gegevens weten wij niet waar we het bestelde naar toe moeten sturen.

Alle prijzen zijn inclusief diskette/portokosten.

TED #2.6x tekstverwerker NL.... MSX incl.handleiding	f	75,=
TED #2.6x tekstverwerker UK.... MSX incl.handleiding	f	75,=
TED #2.6x tekstverwerker DLD... MSX incl.handleiding	f	100,=
Strategisch spel, heel mooi.... MSDOS EGA/VGA	f	50,=
Strategisch spel, mooi..... MSDOS CGA/HGC	f	40,=
Strategisch spel, mooi..... MSX	f	35,=
MOD # 7.43 communicatie..... MSX NMS/MT modem	f	50,=
MODRS5 communicatie..... MSX	f	40,=
CONNECT comm. tussen 2MSX'en... MSX	f	35,-
CONNECT kabel..... MSX niet leverbaar!	f	..,=
BIORITME..... MSX	f	25,=
PICTUREDISK scanner-plaatjes voor .... MSX/MSDOS printer	f	25,=
WOORDENLIJST A-Z compleet..... MSX/MSDOS	f	25,=
MTRSCOM communicatie+hardware.. MSX	f	45,=
KESTERS MSX-DOS UTILITIES..... MSX	f	20,=
PLAYSMP VOL.#1 en VOL.#2..... MSX	f	10,=
JOSSPEL..... MSX	f	20,=
MSXCALC MemManTSR!..... MSX	f	25,=
POS Winkel-adm. barcodes..... MSX	f	75,=
RTTY-TELEX+hardware,KG en 27Mc.... MSX	f	75,=

Wilt U weten welke programma's er nog meer zijn, of wilt U meer weten over deze actie (die sinds september 1988 reeds f 95.000 heeft opgebracht!) bel dan met:

Multiple Sclerose BBS
05149-1837, 24 uur online met minimaal 700Mb software.
Speciaal HCC Nodenummer 2:500/505
MSXNET Nodenummer 80:81/110
300/300 1200/75 1200/1200 2400/2400 tot 28k8 bps(8,N,1)
Of schrijf naar Multiple Sclerose BBS
Kampenspaed 4 8721 GL Warns

Bij voorbaat onze hartelijke dank.

KLEINE ADVERTENTIES

De advertentieruimte op deze pagina is bedoeld voor particulieren die iets zoeken of te koop aanbieden. Bedrijven en clubs verwijzen we naar een advertentie op A6, A5 of A4 formaat, meer info hierover bij de club.

Te koop: MSX-comp. Philips VG 8020, zonder monitor, met cassetterecorder f. 75,--. Inl.: E. de Jong, Meekeshof 71, Wytgaard, tel. 05105-51828

HIER HAD UW ADVERTENTIE KUNNEN STAAN!!!

Gezocht: Mensen die ervaring hebben met de Digisat MSX-decoder. Tel: 058-662533 (Klaas)

ADVERTENTIES WORDEN GELEZEN, ZIET U WEL!!!

Te koop: Sony HB-F700P MSX2 + Philips CM8533 kl.mon. + Philips printer VW0030 voor f. 450,--. Tel: 058-662533 (Klaas)

UW ADVERTENTIE OP DEZE PLEK? BEL 058-662533!

MSX-Club Friesland-Noord:
Andre Annema, Ivor Bosloper, Peter v/d Galiën, Arjen Haisma, Jeroen Haisma, Gerrit Jellema, Jelle Jelsma, Hanno Kooyker, Wouter de Vries, Klaas de Wind

---

Bij de voorplaat:
Dit keer wegens tijdgebrek geen foto op de voorkant, helaas.

Doelstelling MSX-Club Friesland-Noord:
Het bevorderen van het optimale gebruik van het MSX-systeem en de daarbij behorende hard- en software, het uitwisselen van kennis en ervaring, het geven van demonstraties en het inschakelen van deskundigen.

De club kan niet aansprakelijk gesteld worden voor ingezonden stukken van redactieleden, ook niet voor aangeboden artikelen d.m.v. advertenties.

Zonder onze voorafgaande SCHRIFTELIJKE toestemming mag geen artikel of een deel ervan uit deze uitgave vermenigvuldigd of overgenomen worden.
